
Samtalet om Sverige

Sverige och coronapandemin i internationella nyhetsmedier och sociala medier

20 januari – 16 februari 2021

Innehållsförteckning

Sverige och coronapandemin i internationell nyhetsmedia och social media	3
USA och Storbritannien	6
Norge, Danmark och Finland	9
Frankrike och Tyskland.....	13
Ryssland,	16
Arabiska	18
Om bilden av Sverige utomlands	19
Metod	20
Bilaga. Förteckning över källor per språk/land	21

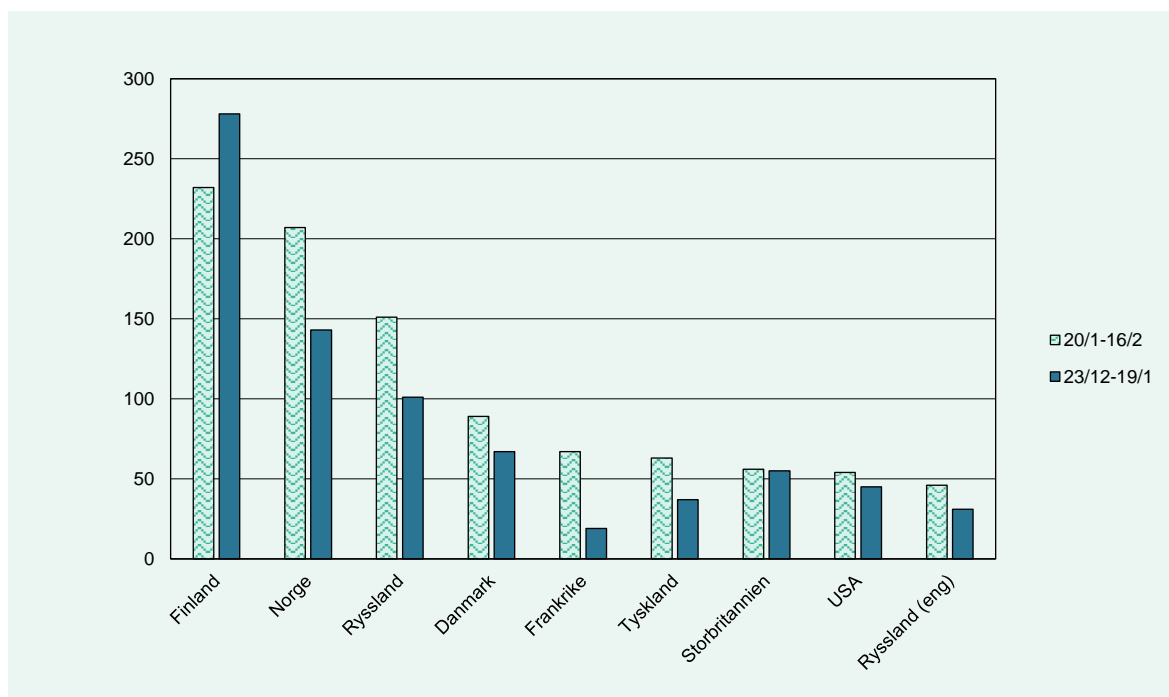
Sverige och coronapandemin i internationell nyhetsmedia och social media

Rapporteringen om Sveriges hantering av coronapandemin har sedan början av mars väckt stort internationellt intresse. Det har förekommit många fördjupande reportage om Sverige och Sveriges strategi och vägval i internationella medier. Ett återkommande budskap är att Sverige har valt en egen väg i hanteringen av pandemin och Sverige jämförs ofta med andra länder. Det görs jämförelser mellan strategier, men också avseende t.ex. smittspridning, antal döda, olika typer av rekommendationer och restriktioner och den ekonomiska utvecklingen.

Tonaliteten i rapporteringen har under de senaste månaderna varierat mellan olika länder, på olika språk och mellan veckor. Rapporteringen har i huvudsak varit neutral, men var under en period i slutet av maj mer negativ medan den under tidig höst var mer positiv. Under senare delen av hösten bedöms tonaliteten generellt ha varit något mer negativ än tidigare under hösten. Innehållsmässigt har fokus varit på utvecklingen i Sverige vad gäller ett ökat antal smittade och döda. Den internationella nyhetsrapporteringen bedöms generellt varit faktabaserad.

Nyhetsrapporteringen 20 januari – 16 februari 2021

Jämfört med föregående fyra veckorsperiod (23 december 2020 – 19 januari 2021) har det den senaste fyra veckorsperioden publicerats fler artiklar om Sverige i alla länder, förutom i Finland.

Figur 1: Antal artiklar publicerade om Sverige generellt under perioden 20 januari-16 februari respektive 23 december-19 januari i de nyhetsmedier som SI följer, där Sverige nämns i rubrik eller ingress.

Under den senaste fyraveckorsperioden har andra ämnen än Sveriges hantering av coronapandemin fått mer utrymme i rapporteringen om Sverige än under föregående period. Rapporteringen om Sverige och coronapandemin utgör i alla länder utom Finland en mindre del av rapporteringen än under tidigare period. I Norden utgör rapporteringen om Sverige och coronapandemin ungefär hälften av all rapportering om Sverige, medan den i övriga länder utgör en betydligt mindre del. Även om internationella nyhetsmedier fortsatt följer händelseutvecklingen i Sverige, har rapporteringen utanför Norden generellt inte varit lika omfattande och ingående. Den internationella nyhetsrapporteringen bedöms huvudsakligen vara faktabaserad och redogöra för situationen i Sverige. Tonaliteten har huvudsakligen varit neutral, men det förekommer artiklar med såväl positiv som negativ tonalitet. Rapporteringen tar upp bl a upp olika aspekter kopplade till vaccinationsprocessen i Sverige. Det gäller t ex utvecklingen av vaccinationsintyg, som presenterats av digitaliseringsminister Anders Ygeman och socialminister Lena Hallengren. Rapporteringen tar också upp användningen av olika vaccin, t ex att vaccinationer med Astra Zenecas vaccin ibland har gett biverkningar, vilket lett till att viss vaccinering har pausats för att regioner ska klara sina sjukvårdsupdrag. Rapporteringen tar också upp att Astra Zenecas vaccin i nuläget inte rekommenderas för personer som är över 65 år. Det framgår också att Sverige har pausat betalningar till Pfizer för vaccin. Rapporteringen tar liksom tidigare upp läget vad gäller smittspridning och uppger att antalet döda i Sverige är högt. Det framgår också att statsepidemiolog Anders Tegnell varnar för att Sverige kan komma att drabbas av en tredje våg av pandemin, om befolkningen inte följer myndigheternas rekommendationer. Fokus i rapporteringen har i mindre utsträckning än tidigare varit på Sveriges hantering av corona-pandemin, även om gränsfrågorna fortsatt är i fokus i Norden.

Sportnyheter får stort utrymme i övrig nyhetsrapportering. Internationella medier tar bl a upp handbolls-VM samt skridsko- och skidtävlingar. Andra nyheter kopplade till Sverige handlar bland annat om utrikespolitik, däribland att en svensk diplomat har utvisats från Ryssland, och kultur, t ex Göteborgs filmfestival.

- **USA och Storbritannien** – Antalet artiklar om Sverige har ökat under perioden. Däremot utgör andelen artiklar som handlar om Sverige och coronapandemin en mindre andel av rapporteringen än under föregående period. Tonaliteten är övervägande neutral och redogörande men det förekommer också rapportering med negativ tonalitet, främst i brittisk media. Det rapporteras bl a om olika aspekter av vaccinationsprocessen i Sverige, samt liksom tidigare om antalet smittade och döda i Sverige och om olika rekommendationer och restriktioner. Bland de mest delade artiklarna på engelska handlar ungefär en tiondel om Sverige och coronapandemin och en betydande andel av artiklarna berör istället kulturområdet.
- **Norge, Finland och Danmark** - Rapporteringen om Sverige och coronapandemin har under perioden utgjort mellan en tredjedel och hälften av alla artiklar om Sverige i de nordiska grannländerna. Det innebär en minskad andel jämfört med föregående rapport, förutom i Finland där andelen har ökat något. Tonaliteten har överlag varit neutral och antalet artiklar med kritisk ton eller emotionell framtoning är färre jämfört med föregående period. Fokus har inte legat på Sveriges hantering av pandemin, utan snarare på frågor om vaccin och begränsningar av resor mellan nordiska länderna. I övrigt har rapporteringen i

stor utsträckning rört sport, men även brottslighet, näringsliv samt Rysslands utvisning av en svensk diplomat.

- **Frankrike och Tyskland** – Antalet artiklar om Sverige ökade under perioden, medan fokus på Sveriges hantering av coronapandemin har minskat i både fransk och tysk nyhetsrapportering. En mindre andel av rapporteringen om Sverige handlar om Sverige och coronapandemin och rapporteringen är överlag saklig och redogörande. I Frankrike är tonaliteten överlag neutral, men det förekommer viss negativ eller kritisk rapportering. I tyska nyhetsmedier rapporteras det överlag positivt eller mycket positivt om Sverige, men även där förekommer ett par mer kritiska artiklar. Exempel på teman som tas upp är olika aspekter av vaccineringen, däribland införandet av digitala vaccinationspass och hur vaccinationen framskrider i Sverige. Liksom tidigare rapporteras om huruvida Sverige ändrat strategi och om den nyligen beslutade pandemilagen.
- **Ryssland** – Andelen artiklar om Sveriges hantering av coronapandemin var mindre än under föregående period och rapporteringen har huvudsakligen haft en neutral tonalitet. Den tar upp varierande ämnen, däribland gränsfrågor inom Norden, vaccinationsfrågor och risken för en tredje våg av pandemin. Andra nyheter, som fått stort utrymme i rapporteringen, handlar om sport samt om utrikesminister Ann Lindes möte med den ryske utrikesministern Sergej Lavrov och om att en svensk diplomat har utvisats från Ryssland.
- **Arabiska** - Rapporteringen om Sverige och coronapandemin har minskat kraftigt jämfört med föregående period och utgör drygt tio procent av rapporteringen om Sverige i utvalda stora regionala arabiskspråkiga nyhetsmedier. Tonaliteten är neutral men det förekommer också rapportering med kritisk tonalitet. Det redogörs bl a för den fortsatt allvarliga situationen i Sverige, vaccinationer och skärpta restriktioner vid inresa till Sverige. I övrigt rapporteras om bl a om utrikespolitik, sport och kultur.

Samtalet om Sverige i sociala medier

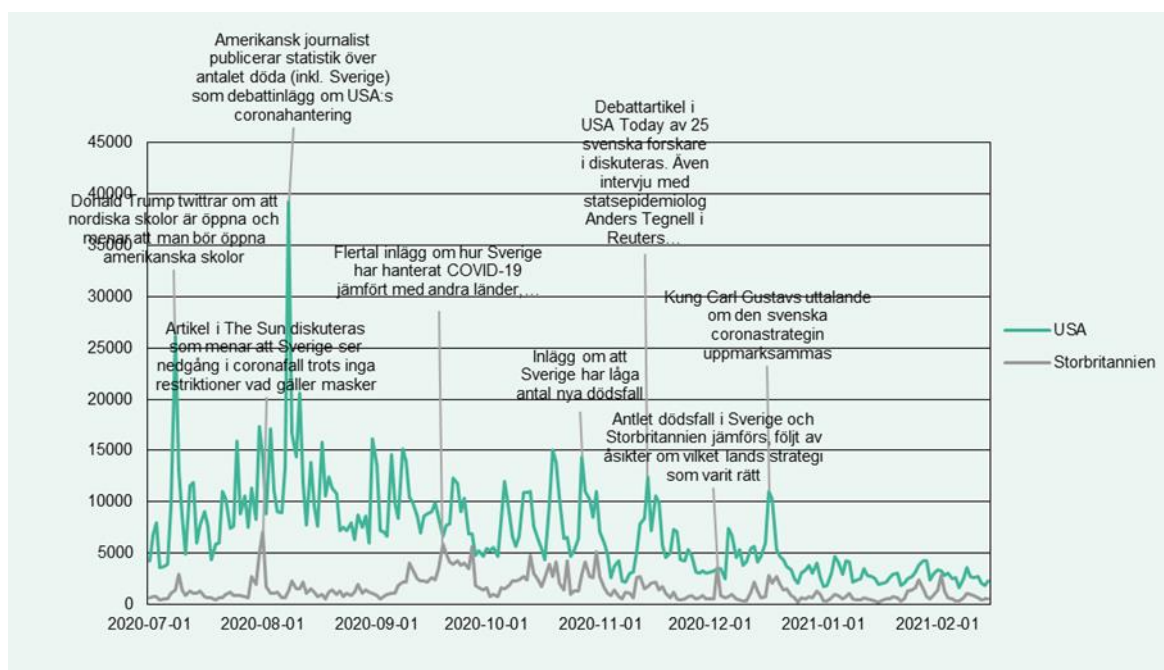
Som SI tidigare konstaterat är samtalet om Sverige och coronapandemin i sociala medier polariserat och liknande tendenser gäller även för de senaste fyra veckorna. Överlag har samtalsvolymen minskat jämfört med föregående femveckorsperiod, bortsett från i Frankrike och Danmark där viss ökning kan skönjas. I och med de minskade volymerna är det svårare att urskilja tydliga samtalsämnen om Sverige och pandemin. Generellt fortsätter Sveriges hantering att användas som exempel i olika sammanhang. I vissa länder, som Frankrike och Tyskland, förekommer Sverige återigen något oftare som positivt exempel.

USA och Storbritannien

Samtalet i sociala medier

I sociala medier är USA det land, av de länder SI analyserar, som omnämner och diskuterar Sveriges coronasituation i störst utsträckning. Nivåerna på samtalet om Sverige och coronapandemin på sociala medier i både USA och Storbritannien är lägre under de senaste fyra veckorna jämfört med föregående fyraveckorsperiod.

Någon utmärkande samtalstopp går inte att urskilja för perioden. I allmänhet har diskussionerna handlat om att man använder Sveriges hantering av coronapandemin som exempel i olika sammanhang. Sverige tjänar både som positivt och negativt exempel.

Figur 2: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i USA och Storbritannien (på respektive språk) mellan 1 juli – 16 februari 2021. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen i USA

- Den senaste fyraveckorsperioden har antalet nyhetsartiklar om Sverige i USA ökat jämfört med föregående period. Nyhetsrapportering om Sverige och coronapandemin utgör cirka en femtedel av periodens rapportering om Sverige, vilket innebär en minskning. Rapporteringen följer händelseutvecklingen sakligt och ibland förhållandevis ingående. Den är redogörande för utvecklingen i Sverige och sammantaget neutral.
- Exempel på aspekter av Sveriges hantering av coronapandemin som fortsatt framkommer är att regeringen i och med pandemilagen kan stänga verksamheter och bötfälla de som inte följer de skärpta restriktionerna; att situationen i Sverige, även om den förbättrats i flera delar av landet, är fortsatt allvarlig; och att dödstaten i Sverige passerat 10 000 döda med corona (*Bloomberg*, 2020-01-21). I sammanhanget hänvisas till uttalanden av socialminister Hallengren om att regeringen är redo att göra mer om de nuvarande åtgärderna visar sig inte vara tillräckliga och att Sverige lättat på vissa restriktioner såsom gradvis öppnande av gymnasieskolor. Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan

Carlssons uttalande om att den osäkra situationen gör att inga större förändringar rörande nuvarande regleringar bör göras tas upp i rapporteringen.

- *Bloomberg* (2021-01-23, video samt text) återger en intervju med statsminister Stefan Löfven i DN och rapporterar om att han bl a uppger att regeringen borde ha agerat snabbare och mer aggressivt för att stoppa spridningen och att han som statsminister tar fullt ansvar för den initiala strategin, men att det i början av pandemin var svårt att bedöma hur situationen skulle utvecklas. Löfven uppges också säga att testningen borde ha kommit igång tidigare. Att regeringen nu skärpt riktlinjerna och rekommendationerna, enligt *Bloombergs* journalist, är mot bakgrund av att ”folk nu är mindre villiga att ändra sitt beteende frivilligt” och att ”folk inte riktigt följer rekommendationer”.
- Annan corona-relaterad rapportering handlar bl a om olika aspekter av covid-vaccination, däribland beslutet att för närvarande inte ge Astra Zenecas vaccin till gruppen 65 år och äldre (*Bloomberg; The Hill*, 2021-02-02) och att regeringen gett myndigheter i uppdrag att ta fram infrastruktur för framtagande av vaccinationsintyg (*Bloomberg; Fox News*, 2021-02-04). Det rapporteras också om att Sveriges ekonomi klarat sig bättre än vad bedömare trott, med hänvisning till såväl BNP-siffror för fjärde kvartalet 2020 som rapporter från flera svenska storbolag (*Bloomberg*, 2021-02-01).
- Annan rapportering om Sverige som får visst större utrymme i amerikanska nyhetsmedier handlar om svensk utrikespolitik, med fokus på svensk-ryska diplomatiska relationer. Ett flertal artiklar rapporterar om Göteborgs filmfestival. Rapporteringen om Sverige handlar i övrigt till största delen om blandade nyheter inom näringsliv och finansmarknad, samt i viss utsträckning om sportrelaterade nyheter och inrikespolitiska nyheter, exempelvis regeringsombildningen.

Nyhetsrapporteringen i Storbritannien

- Det har under perioden publicerats något fler artiklar om Sverige än under föregående period. Ungefär en femtedel av artiklarna handlar om Sveriges hantering av coronapandemin, vilket är en minskning jämfört med föregående fyra veckorsperiod. Rapporteringen utgörs av nyhetsartiklar och några opinionstexter och den är huvudsakligen neutral och faktabaserad. Några artiklar har en negativ tonalitet och är kritiska, vilket gäller framförallt opinionstexterna.
- Brittiska medier följer hur coronapandemin utvecklas i Sverige och beskriver fortsatt Sverige som ett land som valt en annorlunda strategi och har höga dödstal.
- Det noteras att Sverige stänger gränsen mot Norge och bl a *Daily Mail* uppger att Folkhälsomyndigheten i nuläget inte kommer rekommendera Astra Zenecas vaccin till personer som är över 65 år. Sverige uppges, precis som Danmark, utveckla digitala vaccinationsintyg, som har presenterats av digitaliseringsminister Anders Ygeman och socialminister Lena Hallengren. Hallengren uppges i *The Telegraphs* artikel *Sweden to develop 'vaccination passports' that allow you to travel and meet friends* säga att certifikatet kan vara lika attraktivt som att vaccinera sig.
- Statsepidemiolog Anders Tegnell citeras kring att utvecklingen i Sverige för närvarande går åt rätt håll, men att det finns en stor risk för en tredje våg. Det framgår av nyhetsrapporteringen att Sverige inte förutsåg en andra våg av coronapandemin.
- Några artiklar i *The Times*, *iNews* och *Irish Times* rapporterar om att Sverige på flera olika sätt ha misslyckats under coronapandemin. Det uppges gälla t ex tydliga

rekommendationer kring användande av ansiktsmasker och genomförandet av vaccinering. Det riktas i rapporteringen också kritik mot att Sverige inte genomfört omfattande nedstängningar. Förtroendet för regeringen uppges i The Times artikel *'Sensible' Sweden beset by delays in Covid vaccine rollout* vara rekordlångt, samtidigt som "the Swedish exceptionalism" inte visat sig vara något försvar mot covid-19. Desinformation uppges spridas okontrollerat, i ett land som anser sig vara mer förnuftigt än andra. Samma artikel rapporterar också om låg vaccinationstakt, bristfällig officiell information och uppger att konspirationsteorier florerar på internet. Det senare uppges ha lett till 42 % av personalen inom äldreården i en del av södra Sverige inte har vaccinerat sig.

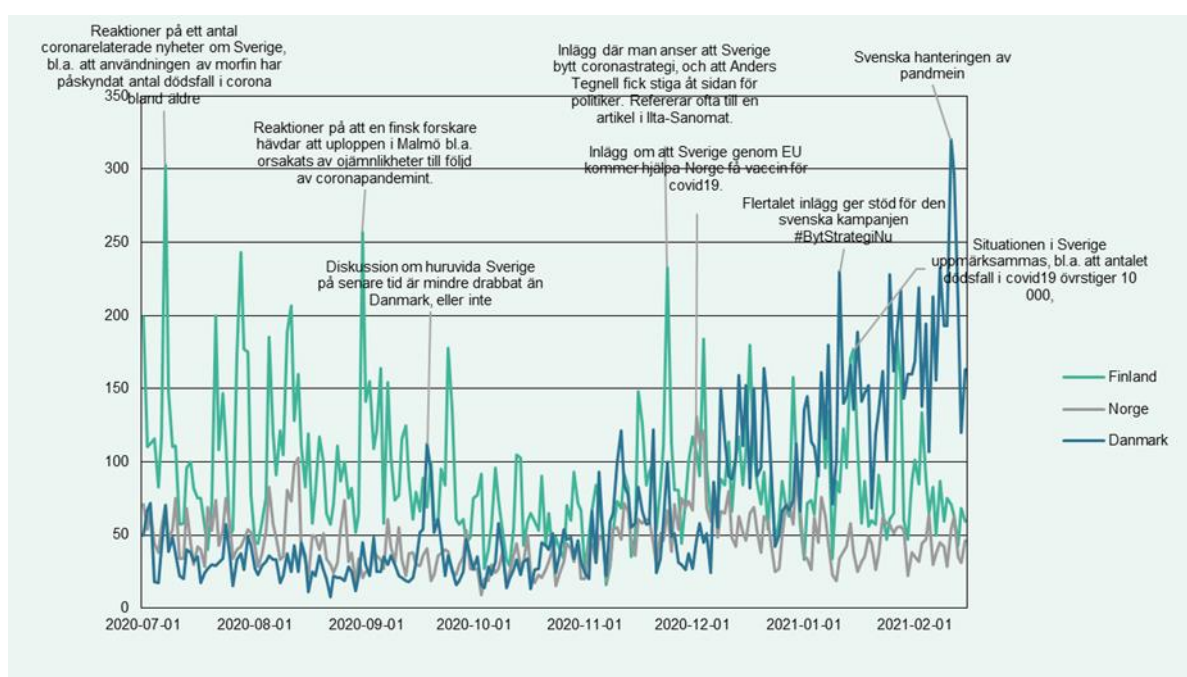
- Enligt en kritisk artikel i iNews, först publicerad i The Conversation, har Halmstad kommun tvingat lärare att ta av ansiktsmasker. Agerandet uppges vara en logisk konsekvens av hur Folkhälsomyndigheten under månader har uttalat sig mot användande av ansiktsmasker, något som kritiseras hårt i [artikeln](#). I Irish Times artikel *Coronavirus lockdowns are still a step too far for Sweden* riktar artikelförfattaren hård kritik mot Sveriges hantering av coronapandemin. Den senaste tidens utveckling avseende smittspridning, antal döda och vaccinationer tas upp som små tecken i rätt riktning. Sverige uppges dock vara långtifrån en genomgripande nedstängning och en sådan nedstängning uppges inte stämma överens med den svenska "lagomkulturen".
- Övrig rapportering handlar bl a om att en svensk diplomat har utvisats från Ryssland, om Göteborgs filmfestival, om en möjlig Swexit samt om att dokumentärfilmare friats efter att ha stått åtalade för brott mot gravfriden i samband med filmandet för en dokumentär om Estonia. Sportrelaterade nyheter är också ett tydligt inslag i rapporteringen.

Norge, Danmark och Finland

Samtalet i sociala medier

I sociala medier har samtalsvolymerna om Sverige och coronapandemin varit relativt låga i Finland, Danmark och Norge. Under de senaste fyra veckorna har volymen dock ökat i framförallt Danmark.

I Danmark diskuteras situationen i Sverige fortsatt med anledning av pandemin. Antalet dödsfall och olika restriktioner jämförs med de i Danmark, där Sverige lyfts fram både som ett negativt och positivt exempel. [En artikel](#) i Berlingske i som publicerades i slutet av perioden väckte också viss uppmärksamhet. I artikeln intervjuas en irländsk forskare som menar att svenskar har missuppfattningar om pandemin, som han anser är problematiska.

Figur 3: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i Finland, Norge och Danmark mellan 1 juli – 16 februari. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen på norska

- Artiklar som handlar om Sverige och Corona utgör hälften av det totala antalet artiklar om Sverige denna period, vilket är något lägre än förra perioden (65 %).
- Rapporteringen har överlag en neutral ton. Det förekommer också artiklar med något kritisk ton. Vissa artiklar har negativt innehåll såsom dödstal och smittspridning, men det mesta är att betrakta som återrapportering.
- I början av perioden rapporterades det mycket om att Sverige beslutat om inreseförbud mot Norge. Mikael Dambergs information vid presskonferensen den 23 januari tas upp i notiser såväl som längre artiklar. Nyheten beskrivs neutralt och bakgrunden till beslutet beskrivs som att Sverige vill undvika att få in den ”engelska varianten” av det muterade viruset som fått spridning i Norge. Statsminister Erna Solbergs kommentar till [NRK](#) citeras i flera

nyhetsmedier: *”Det er sånn i mange land i Europa nå, man begynner å stenge grensene. Norge har vært blant de mest strenge hele tiden. Vi kan ikke klage nå på at svenskene sier at de ikke vil ha det muterte viruset, for det vil vi heller ikke i Norge, sier Solberg.”*

Nyheten resulterade i en något mer kritisk artikel i Dagbladet som lyfter att det muterade viruset troligen redan finns i Sverige.

- Nyheten om inreseförbud övergår sedan i rapportering om situationen vid gränserna efter beslutet. Det rapporteras om att svensk polis och militär patrullerar den norska gränsen och situationen beskrivs i flera medier som en historisk händelse. Se exempel i abcnyheter och Aftenposten.
- Andra vinklar på gränsfrågan fokuserar på de åtgärder som den norska staten har vidtagit. I början av februari avgjordes målet där norska personer som äger stugor i Sverige har stämt norska staten för att undvika karantänsreglerna, något som genererade mycket rapportering exempelvis i NRK. Vidare förekommer en rad artiklar som avhandlar den norska statens utredning om att utöka inreseförbudet mot arbetspendlare från Sverige. Kritiska röster lyfts från bland annat i NRK från kommuner som varnar om kris i den norska sjukvården som är beroende av svensk arbetskraft och kompetens. Likande artiklar lyfter behovet av svensk arbetskraft i industrisektorn.
- Ytterligare ett tema handlar om olika nyheter kring vaccin. En relativt stor nyhet på temat har varit Sveriges regerings ambition att införa digitala vaccinpass. Det rapporteras att Sverige och Danmark är tidigt ute i frågan och att Norge nu är det enda landet i Skandinavien som inte aviserat vaccinpass. Energi- och digitaliseringsministern Anders Ygeman citeras i flera artiklar, bland annat i Nettavisen. Andra nyheter på temat har varit att Sverige avvaktar betalning till läkemedelsföretaget Pfizer till dess det är utrett hur många vaccindoser varje flaska innehåller, det uppmärksammas att personer i några svenska kommuner gått före i vaccinkön och även nyheter kring Astra Zencas vaccin uppmärksammas som osäkerheten kring vaccinetts effektivitet hos äldre och att sjukvården i vissa regioner tillfälligt stoppat vaccinering efter biverkningar hos personalen.
- Det rapporteras fortsatt från regeringens presskonferenser och mer generellt om situationen i Sverige. Lena Hallengrens svar på frågan kring hur regeringen har hanterat coronapandemin i en intervju i Aftonbladet tas upp i två artiklar, bland annat i Aftenposten.
- Andra artiklar i nyhetsflödet handlade om sport och i huvudsak längdskidåkning, som är det enskilt största temat vid sidan av rapportering kring coronapandemin. Andra händelser noteras med enstaka artiklar såsom utvisandet av en svensk diplomat från Ryssland och Lars Noréns död.

Nyhetsrapporteringen på danska

- De danska artiklar som handlar om corona är färre än under föregående period, ungefär en dryg tredjedel. Tonaliteten är mera neutral än tidigare och flera artiklar handlar om utmaningar som Danmark och Sverige har gemensamt, som till exempel frågan om hur många doser vaccin ampullerna från Pfizer/Biontech innehåller. Sverige har pausat betalningen till företaget och att Danmark också är kritiska till leveranserna (TV2, 2021-01-26).
- Flera medier skriver om AstraZenecas vaccin och att Sverige för närvarande inte kommer att ge det till personer över 65 år, på grund av otillräcklig dokumentation om dess effektivitet. Danmark har ännu inte tagit ställning (Ekstrabladet, 2021-02-02).

-
- En nyhet som tagits emot försiktigt positivt i Danmark är att Sverige lättar på gränsstängningen, för resor till Bornholm. Flemming Møller Mortensen, minister för nordiskt samarbete i Danmark, säger att han har haft en konstruktiv dialog med sin svenska kollega och att ett gott dansk-svenskt samarbete är viktigt i framtiden (Bornholms tidene, 2021-01-28).
 - Ett flertal artiklar handlar om att Sverige förlänger gränsstängningen till den 31 mars. Berlingske har ett reportage om en danska som flyttat till Malmö och nu pendlar till sitt arbete i Köpenhamn. Förvirring och kaos råder uppges råda vid gränsen, eftersom reglerna för vilka som får resa in i Sverige är oklara och det är upp till varje gränspolis att bedöma från fall till fall (Berlingske, 2021-02-07).
 - I början av februari rapporterar man från den presskonferensen då Stefan Löfven meddelade att Sverige ska kräva negativt coronatest för inresa (Politiken, 2021-02-03).
 - I slutet av perioden tar några artiklar upp att statsepidemiolog Anders Tegnell varnar för att en tredje våg kan vara på väg. Det rapporteras speciellt om att både Tegnell och socialminister Lena Hallengren uttalar sig om att sportlovsresorna ändå inte ska ställas in. En artikel redogör i detta sammanhang för Sveriges strategi under pandemin, bl a hur Sverige inte stängt ner och att Sverige trots tydliga rekommendationer från WHO inte infört krav på munskydd (TV2, 2021-02-10). En annan artikel på samma tema tar upp siffrorna på smittade och döda i Sverige och säger att de försenade vaccinleveranserna från Modena är ”ännu ett hinder på vägen” för Sveriges coronastrategi (Berlingske, 2021-02-10)
 - Ett inlägg av en av Jyllandspostens bloggare är helt och hållet positivt – det handlar om Sveriges möjligheter att stanna hemma med sjukt barn, något som är extra viktigt under pandemin. Systemet i Danmark ser annorlunda ut. "Kanske är vi överlägsna Sverige i handboll, men i vård av sjuka barn är det de som tar guld", skriver bloggaren (Jyllandsposten, 2021-02-03).
 - I övrigt är det dominerande temat under perioden handbolls-VM och speciellt finalen mellan Danmark och Sverige. Andra ämnen som förekommer i rapporteringen är kriminalitet, klimataktivism, nya ministrar och NATO-medlemskap.

Nyhetsrapporteringen på finska

- Artiklar som handlar om coronapandemin utgjorde knappt hälften av all nyhetsrapportering om Sverige, vilket är en högre andel än i föregående rapport. Tonaliteten är övervägande neutral. Artiklar med en kritisk eller känslomässig ton är färre denna period.
- Under perioden har rapporteringen fokuserat på ett antal tematiker. I rapporteringen förekommer fortsatt återrapportering om nya svenska restriktioner. Under senare delen av perioden rapporteras exempelvis om de nya begränsningarna för svenskar att resa inom landet, vilka införs inför sportlovsveckorna i Sverige. Svensk oro för en tredje våg nämns i sammanhanget.
- Ett annat tema har varit vaccinering mot covid-19, där Sverige bl a omnämns angående planerna på att införa vaccinationspass för att underlätta för svenskar att resa utomlands. Sveriges beslut i olika vaccinfrågor, som exempelvis att AstraZenecas vaccin inte ska ges till personer äldre än 65 år och pausade betalningar för Pfizers vaccin, rapporteras det också om.

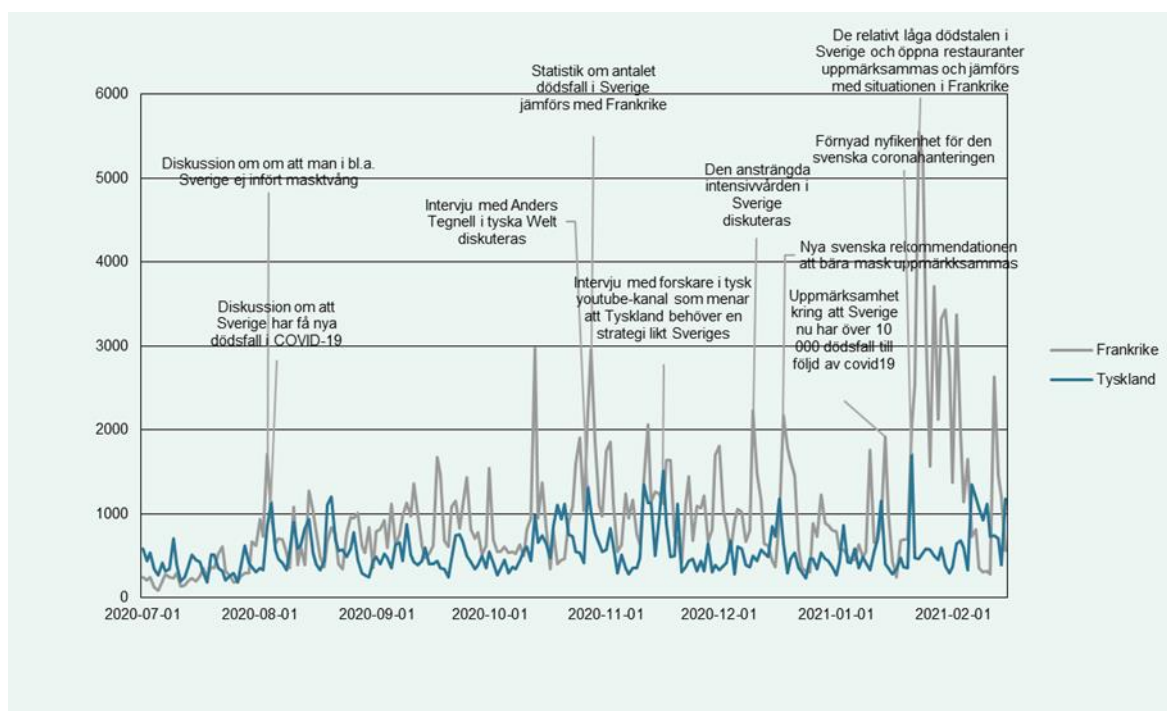
-
- Gränsfrågan utgör också ett fokus i rapporteringen de senaste veckorna. Bland annat har kravet på negativt testresultat för covid-19 vid inresa till Sverige väckt uppmärksamhet. Rapporteringen fokuserade först på att redogöra för beslutet, samt finländares reaktioner på beslutet. Framförallt handlade det om att fler finländare testat sig för att kunna resa in i Sverige, men det rapporteras även om en oro i gränsregionerna på båda sidor kring det "historiska beslutet". Oron rör osäkerhet kring reglerna, och att det kommer bli dyrt med provtagningarna. Senare övergick rapporteringen till konsekvenserna av det svenska beslutet, vilket inledningsvis var långa köer för att komma in i Sverige, följt av en minskning av resor in i Sverige med 30 procent. Tidigare under perioden uppmärksammades att få inresande från Sverige var villiga att göra frivilliga tester vid inresa till Finland. Mindre än 10 procent av de inresande uppges ha testat sig. Detta uppfattades som en risk från finsk sida.
 - Smittspridningen på batterifabriken i Skellefteå har också uppmärksammats. Av rapporteringen framgår att runt 200 av fabriken personal är finländare, och att flera smittfall i Finland har kunnat härledas till fabriken.
 - I en artikel uppmärksammas president Joe Bidens virusexpert, Andy Slavitts, tweetar om Sveriges coronahantering. Slavitt uppges i artikeln vara för stränga restriktioner, och starkt kritisk till statsepidemiolog Anders Tegnell. Slavitt anses vara mer kritisk mot Sveriges hantering än den före detta presidenten Donald Trumps virusexpert.
 - Utöver coronapandemin handlar rapporteringen om Sverige under perioden framförallt om sport, men även om andra ämnen, däribland utvisningen av en svensk diplomat från Ryssland.

Frankrike och Tyskland

Samtalet i sociala medier

Samtalsnivåerna i dessa länder när det gäller Sverige och coronapandemin bedöms generellt vara låga. De senaste veckorna har dock samtalsnivåerna ökat i Frankrike.

I både Frankrike och Tyskland har intresset för den svenska hanteringen av coronapandemin väckts igen. Det handlar ofta om en kritik mot det egna landets hantering av pandemin, och en trötthet på hårdare restriktioner. I diskussionen nämns bl a antalet dödsfall i Sverige jämfört med det i det egna landet, samt andel av befolkningen som har vaccinerats. I diskussionen ryms dock fortsatt de som använder Sverige som negativt exempel på hur pandemin har hanterats.

Figur 4: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i Frankrike och Tyskland (på respektive språk) mellan 1 juli – 16 februari. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen på franska

- Antalet artiklar om Sverige i franska nyhetermedier har ökat. Däremot är det under innevarande period en betydligt mindre andel av de artiklar som publicerats som handlar om Sverige och coronapandemin. Dessa utgör ca en sjättedel av periodens totalt drygt 60 artiklar, att jämföra med över hälften under föregående period. Bland de mest delade artiklarna fortsätter Sveriges hantering av pandemin att engagera och står för fyra av tio artiklar. Rapporteringen är överlag saklig och redogörande, med neutral tonalitet, dock förekommer även enstaka artiklar som är något mera negativa/kritiska.
- Vad gäller rapporteringen om Sverige med anledning av coronapandemin, handlar bevakningen i franska nyhetsmedier om olika aspekter av vaccinering, dels att Sverige likt Danmark vill införa digitalt vaccinationspass, dels att vaccineringen går för långsamt (och där det i sammanhanget påpekas att det går långsammare i Sverige än i Frankrike).

- Några artiklar som sticker ut som mer negativa handlar dels om att Sverige inte stängt ned samhället, dels om Sveriges ekonomi:
 - *Radio France* (2021-02-16) slår fast att Sveriges ”vägran” att införa lock down inte gett önskat resultat. Det refereras till ”skandaler” med chefer som gått före i vaccinationskön och till att ”en mycket stor del av Sveriges befolkning är missnöjd med den svenska strategin”. *TF1* (2021-02-13) gör egen intervju med Anders Tegnell på vinkel att Sverige bytt strategi, trots att Tegnell säger motsatsen i intervjun. De tar också fasta på att ”landet är mer delat än någonsin” inför en väntad tredje våg.
 - I en krönika i *L'Express* (2021-01-31) skriver artikelförfattaren att Sverige, genom att låta viruset sprida sig i samhället, även hämmat sin ekonomi.
- Bland periodens tio mest delade artiklar är nyheten om framtagande av digitala vaccinpass i Sverige den andra mest delade (*Francetvinfo*, 2021-02-05).
- Andra ämnen där det återkommande rapporterats om Sverige är i stor utsträckning sport, däribland handbolls-VM i Kairo, och kultur – flera medier uppmärksammar författaren och dramatikern Lars Noréns bortgång och Göteborgs filmfestival. Därtill förekommer nyheter som rör svensk utrikespolitik, främst utvisningen av en svensk diplomat i Ryssland, att Sverige importerar el producerad av kolkraft, samt enstaka artiklar på ämnena innovation och jämställdhet.

Nyhetsrapporteringen på tyska

- Omfattningen av publiceringar om Sverige i tyska medier har ökat jämfört med föregående period. Av periodens publiceringar om Sverige i tyska nyhetsmedier handlar omkring en fjärdedel om coronapandemin medan majoriteten därmed handlar om andra ämnen. Av periodens mest delade artiklar i tyskspråkiga medier är dock samtliga corona-relaterade.
- Tonen i rapporteringen under innevarande period är till övervägande del positiv eller mycket positiv. Därmed följer rapporteringen på det som även konstaterades under föregående period, då en större andel artiklar än tidigare fokuserade på de positiva aspekterna av Sveriges agerande under pandemin. Den trenden fortsätter nu i takt med att man i Tyskland alltmer ifrågasätter den egna strategin, med hårda restriktioner och upprepade nedstängningar. Rapporteringen om Sverige och coronapandemin har varierat över året som gått, men har allt som oftast varit neutral och saklig, även om den periodvis också varit kritisk eller ifrågasättande.
- Det vanligaste temat i rapporteringen innevarande period är att covid-dödligheten under andra vågen inte är värre, och t.o.m. kan vara lägre, i ”laissez-faire-landet Sverige” jämfört med många länder som infört drakoniska åtgärder (såsom Tyskland) (*Journalistenwatch*, 2021-02-03; *N-tv*, 2021-02-01).
 - Periodens mest delade artikel (”Sverige bevisar att lockdown är nonsens”) lyfter fram just detta, och utgår från en färsk rapport från WHO. Artikeln konstaterar att Sverige, jämfört med Tyskland, har lärt mycket av den svåra första vågen och klarar sig bättre nu utan att ha behövt ta till hårda restriktioner (*Reitschuster*, 2021-02-11).
- Föregående rapporteringsperiod skildrades den nya svenska pandemilagen i flera artiklar som ett tecken på desperation – att den dittillsvarande strategin inte längre var

adekvat. Nu används det faktum att regeringen *inte* ser sig behöva utnyttja lagens alla befogenheter som bevis för fördelarna med Sveriges annorlunda coronastrategi (*Nau.ch*, 2021-02-05; *Wochenblick*, 2021-02-07).

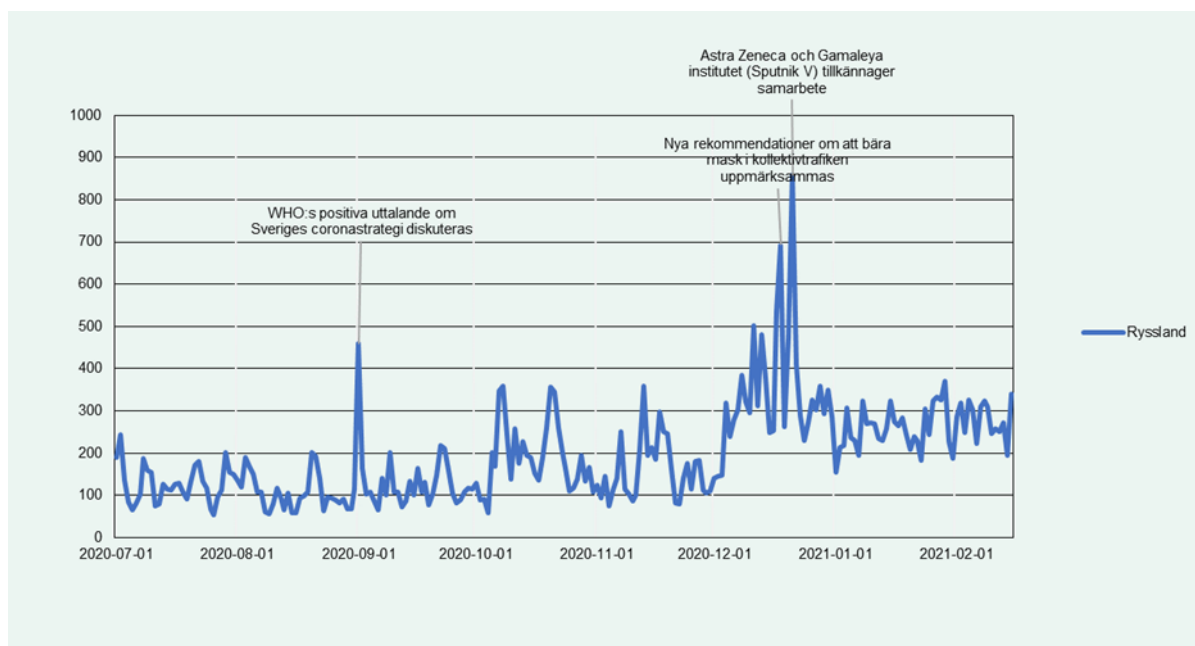
- Ett annat tema som visar Sverige i ett positivt ljus är den svenska strategin gentemot landets barn under pandemin. Bland periodens mest delade artiklar finns två artiklar som i mycket positiva ordalag redogör för Sveriges prioritering av barns välbefinnande framför hårda restriktioner – med öppna grundskolor, kulturskolor och fritidsaktiviteter (*RT.de*, 2021-01-23; *Reitschuster.de*, 2021-01-29)
- Tre artiklar rapporterar om att man pausat vaccineringen av sjukvårdspersonal i Sörmland med AstraZeneca-vaccinet på grund av en hög andel rapporterade biverkningar (*Berliner Zeitung*, 2021-02-15; *Merkur.de*, 2021-02-15; *Rp.online.de*, 2021-02-16). En fjärde artikel rapporterar om att vaccineringen har återupptagits (*Berliner Zeitung*, 2021-02-16).
- En artikel rapporterar om SR:s granskning av facebook-gruppen ”Media Watchdogs of Sweden”, där såväl innehållet i SR:s granskning som kritik till denna framkommer. Det skrivs även i artikeln att denna debatt sammanfaller med en tidpunkt då förtroendet för den svenska Corona-strategin sjunker, med hänvisning till resultaten av en Ipsos-undersökning genomförd i slutet av januari (*Focus*, 2021-02-16).
- Endast två artiklar företräder den typen av negativ rapportering som förekommit i tyska medier tidigare i pandemin. Den ena är skriven av en tysk läkare verksam i Sverige och beskriver en vardag i sjukvården med långa vårdtider och gasmasker lånade från militären (*Die Welt*, 2021-02-03). Den andra är ett reportage från ett fullbokat vandrarhem i Stockholm. Där bor några av de många unga människor från andra länder i Europa som vallfärdar till Sverige för att kunna leva ett mer normalt liv långt borta från alla restriktioner hemma. Detta som för att exemplifiera den förhållandevis ”slappa” inställningen till coronapandemin i Sverige (*Tagesschau*, 2021-02-15).
- En betydande andel av artiklarna om Sverige handlar om olika sportnyheter, där svenskt deltagande i handbolls-VM får ett särskilt fokus, tillsammans med händelser inom utrikespolitik (utvisningen av diplomater) och rapportering rörande svenska kungafamiljen.

Ryssland,

Samtalet i sociala medier

I sociala medier är samtalsvolymerna om Sverige och coronapandemin låga i Ryssland. Under de senaste fyra veckorna har volymen varit lägre jämfört med föregående fyra veckorsperiod. Relativt ofta handlar inte inläggen primärt om Sverige, utan Sverige nämns enbart i förbigående.

Exempelvis kan det handla om läkemedelsföretaget AstraZeneca, som är svensk-brittiskt. Äldre inlägg där Sveriges hantering av pandemin jämförs med Kinas och Ryssland delas i viss mån igen.

Figur 5: Publiceringar om Sverige och coronaviruset i Ryssland mellan 1 juli – 16 februari. Grafen visar antal inlägg på sociala medier, bloggar och forum respektive språk.

Nyhetsrapporteringen på ryska

- Rapporteringen om Sverige har ökat under den senaste fyra veckorsperioden, jämfört med perioden innan. Rapportering om Sverige och coronapandemin utgör dock endast cirka 10 procent av all rapportering om Sverige, vilket innebär en minskning jämfört med föregående period. Bland de mest delade artiklarna under perioden handlar ingen om Sverige och coronapandemin. Tonaliteten i rapporteringen om Sverige och coronapandemin är huvudsakligen neutral.
- Rapporteringen om Sverige och coronapandemin tar upp varierande ämnen. Något mer utrymme än andra ämnen får gränsfrågor inom Norden samt nyheten om att UD har fattat beslut om att förlänga avrådan från icke-nödvändiga resor till alla länder utanför EU/EES/Schengenområdet till och med den 15 april 2021. I övrigt uppger en artikel i Rossiskaja Gazeta att det förekommit dödsfall i Sverige och Finland efter vaccinering med Pfizers vaccin. Tidningen hänvisar till information från en ”myndighet för medicintekniska produkter”. Det rapporteras också om att Sverige utvecklar digitala vaccinationspass och att statsepidemiolog Anders Tegnell varnar för en tredje våg av coronapandemin, om människor inte följer rekommendationerna. I samma artikel i

Rossiskaja Gazeta uppger statsminister Stefan Löfven bekräfta risken för en försämrad situation i Sverige.

- Utrikesminister Ann Lindes möte med Rysslands utrikesminister Lavrov dominerar nyhetsrapporteringen om Sverige, tillsammans med nyheten om att en svensk diplomat har utvisats ur Ryssland. Uttalanden från Ann Linde kopplat till det senare fick mycket stort genomslag. Övrig rapportering tar upp bl a Nordstream-2 och sport, som utgör en femtedel av all rapportering. En av de mest delade artiklarna handlar om att ett inlägg om Sagerska palatset på Sveriges officiella Instagram-konto blev viralt.

Nyhetsrapporteringen på engelska (Ryssland)

- Det har under den senaste fyraveckorsperioden publicerats fler artiklar om Sverige än under föregående period. Drygt en femtedel av rapporteringen handlar om Sveriges hantering av coronapandemin, vilket är en minskning sedan föregående period. Rapporteringen är neutral till negativ och den har i vissa fall ett kritiskt innehåll. Rapporteringen bedöms vara faktabaserad och det är vanligt med hänvisningar till svenska källor.
- En majoritet av artiklarna om Sverige och coronapandemin rapporterar om antalet smittade och döda i Sverige och jämförelser görs ofta med resten av Skandinavien. Sputnik News och RT har även rapporterat om hur stor andel av befolkningen i Sverige som blivit vaccinerad.
- Vaccineringen i Sverige är ett återkommande ämne. Att Sverige pausade en betalning till Pfizer, till följd av att läkemedelsbolaget ökat priset per ampull, tas upp av både RT och Sputnik. Det rapporteras också om att några regioner valt att pausa användandet av AstraZenecas vaccin, eftersom fler personer än väntat fått biverkningar.
- Sputnik tar upp frågan om huruvida det ryska vaccinet Sputnik V skulle kunna användas i Sverige och hänvisar till en ledare i Dagens Industri. Sputnik skriver "*The Swedish economic daily Dagens Industri has slammed the EU vaccine rollout as a failure and urged readers not to disqualify Sputnik V simply because of its Russian origin*".
- Sveriges Radios rapportering om en sluten Facebook-grupp, som bland annat ska ha försökt påverka andra länders regeringar att agera mot Sverige under pandemin, är något som Sputnik News rapporterar om. I artikeln presenteras flera Tweets som riktar kritik mot Sveriges Radio.
- Övrig rapportering handlar till stor del om att en svensk diplomat blivit utvisad ur Ryssland, men även om migrationsfrågor och islamistisk extremism.

Arabiska

- SI har granskat artiklar som publicerats om Sverige i de största regionala arabiskspråkiga nyhetsmedierna under perioden. De senaste veckorna har totalt 30 nyhetsartiklar om Sverige publicerats, vilket innebär en ökning jämfört med föregående period. Drygt 10 procent av rapporteringen handlar om Sverige och Coronapandemin, vilket innebär en tydlig minskning jämfört med föregående period, då rapportering om Sverige och corona utgjorde ungefär hälften av all rapportering. Den övergripande tonaliteten bedöms som saklig och neutral, med vissa kritiska inslag. Inga av periodens mest delade artiklar handlar om Sverige och corona.
- Det rapporteras om den rådande situationen i Sverige, med fortsatta rekommendationer om distansundervisning och hemarbete för att begränsa smittspridningen. Det refereras till ett pressmeddelande från statsminister Stefan Löfven om att en försiktig minskning av smittspridningen kan identifieras i vissa områden i landet, men att situationen överlag fortfarande är allvarlig.
- En artikel i Asharq Al-Awsat rapporterar om regeringens beslut om att utländska personer måste visa upp ett negativt covid-19 test vid inresa till Sverige, oavsett varifrån man reser. Syftet uppges vara att minska risken för smittspridning av de nya varianter av coronaviruset som har upptäckts i flera länder.
- Ett reportage i arabiska France24 rapporterar kritiskt om Sveriges strategi. Sverige beskrivs som ett land som valt en annorlunda strategi och som väckt mycket kontroverser på att landets regering inte vidtagit hårdare restriktioner och inte infört totala nedstängningar av samhället. Artikeln tar också upp att Sverige inte har infört obligatorisk användning av ansiktsmasker. Detta uppges ha lett till oro bland grannländerna, däribland specifikt hos Danmark som stängde sina gränser till Sverige. Det argumenteras i artikeln för att Danmark har antagit en bättre och hårdare strategi. Artikeln uppger att avsaknaden av hårda restriktioner i Sverige har lett till att aktivister genomför medvetenhetsskapande kampanjer och delar ut munskydd för att påminna om vikten av social distansering.
- Övrig nyhetsrapportering handlar bland annat om Göteborgs filmfestival, sport, utrikespolitik och kultur.

Om bilden av Sverige utomlands

SI har i uppdrag att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder och identifiera nya tendenser i informationsflöden och desinformation som berör Sverige och svenska förhållanden.

Analyserna utgår från:

- hur Sverige uppfattas av en allmänhet eller specifika målgrupper i andra länder,
- samtalet om Sverige i sociala medier och rapportering om Sverige i nyhetsmedier internationellt,
- hur Sverige är eller presterar inom olika områden genom att följa forskning och internationella studier.

Under hösten kommer SI varannan vecka ta fram rapporter som sammanfattar rapporteringen om Sverige kollat till coronapandemin på 12 språk och samtalet i social media.

Förtroendet för Sverige

Ett land som uppfattas som relevant och förtroendeingivande har bättre förutsättningar att lyckas inom handel och att attrahera investeringar, turism och talanger. Hur ett land uppfattas påverkar också möjligheten för utbyte och samverkan med internationella aktörer. Människor vill i första hand interagera med länder de har förtroende för.

Internationella studier såsom Ipsos *Nation Brands Index* och British Councils *Sources of soft power* visar att det finns ett samband mellan kännedomen om ett land och uppfattningen om detsamma, respektive ett samband mellan uppfattningen om ett land och viljan att handla med och investera i landet samt studera i eller turista där.¹

När det gäller Sverige verkar det finnas ett samband mellan kännedomen om landet och en positiv bild av det. Detta är dock inte en sanning som gäller för alla länder eller som bör tas för given.

Sverige uppfattas som ett demokratiskt, fredlig och säkert land som styrs på ett kompetent och ärligt sätt. Sverige uppfattas också som ett land där medborgarnas fri- och rättigheter respekteras, och jämlikhet är viktigt. Gemensamt för de flesta länder är att ett land som bidrar till det internationella gemensammas bästa uppfattas som förtroendeingivande.²

Sverige bilden i skuggan av coronapandemin

Under en krissituation som coronapandemin påverkas möjligheten att resa, handla och investera i Sverige. Samtidigt nås många människor av nyheter om vårt land. Det är därför viktigt att studera både hur kännedom om och förtroende för Sverige utomlands påverkas.

SI studerar samtalet om Sverige i realtid på sociala medier och rapporteringen om Sverige i internationella redaktionella medier. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser om hur den senare påverkar Sverige bilden. Vi kan dock få viktig information om hur samtalet om Sverige förs kopplat till de faktorer som traditionellt är drivkrafter för bilden av Sverige.

¹ <https://www.ipsos.com/en-us/news-polls/Germany-Retains-Top> , <https://www.britishcouncil.org/research-policy-insight/policy-reports/sources-soft-power>

² SI:s årsrapport utvecklar detta resonemang. www.si.se

Metod

I rapporten presenteras en sammanfattning och bedömning av innehållet i de nyhetsartiklar som publiceras om Sverige och covid-19 i de största nyhetsmedierna³, samt de mest delade artiklarna oavsett nyhetsmedia.

I rapporten presenteras nyhetsartiklar respektive inlägg på sociala medier, bloggar och forum för alla språk/länder som SI följer. För nyhetsmedier presenteras antal artiklar om Sverige generellt, medan volymerna för sociala medier enbart inkluderar inlägg där både Sverige och coronapandemin nämns. Det material som samlas in består av digitala nyhetsartiklar, inlägg på öppna sociala medier, bloggar och forum.

SI har gjort vissa förändringar i hur underlag tas fram och analyseras sedan publiceringen av regelbundna rapporter startade i mitten av mars 2020. Förändringar som gjorts är exempelvis hur sökningarna har konstruerats, vilka källor som inkluderas och vilka verktyg som används för att ta fram och bearbeta underlagen. Dessa förändringar gör att resultaten som presenteras i SI:s rapporter inte är jämförbara med varandra.

³ Se bilaga för förteckning av medier.

Bilaga. Förteckning över källor per språk/land

Engelska – USA

nytimes.com washingtonpost.com wsj.com forbes.com houstonchronicle.com usatoday.com
chicagotribune.com nypost.com newsday.com bostonglobe.com seattletimes.com denverpost.com
nydailynews.com dallasnews.com tampabay.com sfchronicle.com ft.com bloomberg.com
foreignpolicy.com cnn.com foxnews.com msnbc.com politico.com axios.com time.com
apnews.com thehill.com npr.org latimes.com

Engelska – Storbritannien

thesun.co.uk dailymail.co.uk thetimes.co.uk mirror.co.uk telegraph.co.uk independent.co.uk
inews.co.uk birminghammail.co.uk manchestereveningnews.co.uk heraldscotland.com
scotsman.com irishtimes.com independent.ie metro.co.uk metro.news standard.co.uk express.co.uk
bbc.co.uk economist.com news.sky.com spectator.co.uk theguardian.com

Ryska

tass.ru rg.ru iz.ru kp.ru inosmi.ru aif.ru mn.ru kommersant.ru ng.ru novayagazeta.ru vedomosti.ru
rbc.ru interfax.ru rt.ru meduza.io mk.ru gazeta.pravda.ru gazeta.ru lenta.ru newizv.ru ria.ru life.ru
fan.ru vesti.ru pravda.ru ren.tv tvrain.ru ntv.ru 1tv.ru tvzvezda.ru

Ryska (engelskspråkiga medier)

sputniknews.com RT.com tass.com

Arabiska

skynewsarabia.com, eremnews.com, www.cnbcarabia.com, www.alarabiya.net, aawsat.com,
arabi21.com, ara.reutersmedia.net, arabic.cnn.com, arabic.rt.com, arabic.sputniknews.com,
www.aa.com.tr, aljazeera.net, dw.com/ar, bbc.com/ar, alquds.co.uk, aa.com.tr, alaraby.co.uk,
france24.com/ar

Spanska

elpais.com elmundo.es lavanguardia.com elconfidencial.com elespanol.com huffingtonpost.es
abc.es europress.es vozpopuli.es eldiario.es marca.com infobae.com eleconomista.es larazon.es
es.euronews.com

Italienska

ilfattoquotidiano.it repubblica.it corriere.it rainews.it lastampa.it ilgiornale.it ilsole24ore.com
internazionale.it msn.com left.it tg24 sky.it ilsecoloxix.it ilmessengero.it rep.repubblica.it tg1.rai.it

Franska

lemonde.fr lefigaro.fr lepoint.fr lexpress.fr liberation.fr leparisien.fr nouvelobs.fr france24.com
franceinfo.fr lci.fr afp.com, rtl.fr

Tyska

bild.de zeit.de fr.de sueddeutsche.de taz.de faz.net welt.de tagesschau.de stern.de huffingtonpost.de
rp-online.de express.de n24.de bz-berlin.de mopo.de heute.de morgenpost.de berliner-zeitung.de
spiegel.de tagesspiegel.de abendblatt.de focus.de deutschlandfunk.de rbb24.de dw.com

Ungerska

nepszava.hu magyarnemzet.hu index.hu 444.hu hvg.hu origo.hu 888.hu pestisracok.hu hirado.hu
hirtv.hu atv.hu rtl.hu

Polska

wyborcza.pl rp.pl gazetaprawna.pl gpcodziennie.pl poltyka.pl newsweek.pl wsieciprawdy.pl
dorzeczy.pl gazetapolska.pl wprost.pl onet.pl wp.pl natemat.pl niezalezna.pl tvp1.tvp.pl tvp.info
tvn.pl tvn24.pl polsat.pl

Norska

vg.no nrk.no dagbladet.no tv2.no nettavisen.no aftenposten.no abcnyheter.no dagsavisen.no e24.no
morgenbladet.no

Finska

hs.fi is.fi iltalehti.fi hbl.fi kauppalehti.fi helsinkitimes.fi yle.fi radionova.fi mtvuutiset.fi stt.fi
supla.fi aamulehti.fi ts.fi kaleva.fi savonsanomat.fi nelonen.fi

Danska

jyllands-posten.dk berlingske.dk politiken.dk ekstrabladet.dk information.dk bt.dk cphpost.dk dr.dk
tv2.dk borsen.dk